

TIJELOVSKA PROCESIJA

Blagdan Tijelova ili punim nazivom Svetkovina Presvetog Tijela i Krvi Kristove slavi se na deveti četvrtak nakon Uskrsa. Tim blagdanom Katolička crkva obilježava spomen na ustanovljenje euharistije, a glavno obilježje crkvenog slavlja je procesija oko crkve ili kroz grad koju predvodi svećenik koji nosi posvećenu hostiju smještenu u pokaznicu.

Obilježavanje Tijelova počinje u 13. stoljeću kada je augustinska redovnica, sveta Julijana iz samostana kod Liegea u Belgiji, imala viđenje punog mjeseca na kojemu je opazila mrlju. Puni mjesec je protumačila kao Crkvu, a mrlju kao nedostatak blagdana kojim bi se častio Presveti oltarski sakrament. Na njezinu zamolbu, mjesni biskup Robert de Thorote u svojoj je biskupiji uveo blagdan Presvetoga Tijela i Krvi Kristove, a u 14. stoljeću blagdan se proširio na cijelu Rimokatoličku crkvu.

Nekoć se u Karlovcu središnja proslava Tijelova održavala u crkvi Presvetog Trojstva. Bila je to važna vjerska svečanost za katoličke građane i svake godine sa strepnjom se iščekivalo kakvo vrijeme će biti taj dan – loše vrijeme značilo je i otkazivanje procesije.

Slavlje je započinjalo svetom misom u 8 sati, a nakon nje slijedila je procesija oko Jelačićeva i Strossmayerova trga na kojima su se nalazile četiri postaje sa ukrašenim oltarima. Nerijetko su i kuće u ulicama kojim se prolazilo bile bogato okićene cvijećem i slikama, a mnoštvo gledaoca promatralo je ovaj svečani „obhod” iz pokrajnjih ulica. Tijelovskom slavlju prisustvovala su sva karlovačka društva, zadruga i cehovi noseći svaki svoju zastavu, kao i brojna mladež banijanske, rakovačke i ostalih gradskih škola. Procesiju je predvodio predstojnik franjevačkog samostana okružen svećenstvom, djevojčicama u bijelim haljinama, počasnom stražom i bakljonošama. Časnički zbor za vrijeme procesije stajao je na Jelačićevom trgu, dok je počasna satnija sa glazbom svirala pored svake postaje. Svećenik je nosio Presveti oltarski sakrament, a iznad njega su četvorica muškaraca držala „nebo” (baldahin). Iza „neba” išli su gradonačelnik i ostali predstavnici gradske vlasti te naposljetku ostalo građanstvo.

Na Dubovcu se Tijelovska procesija održavala na nedjelju poslije Tijelova, a kretala je iz župne crkve Sniježne Gospe. Ova svečanost bila je poznata kao Malo Tijelovo na kojemu je također prisustvovalo mnoštvo građanstva i školske mladeži, gradska društva, vojska i predstavnici vlasti.

Domaće i različite viesti.

(Tielovo) proslavljeno je i ove godine vrlo svečano. Vrieme bijaše upravo zgodno, da nemože liepše. Provodu prisustvovahu zadruga s barjaci, školska mladež gradskih učiona i kr. realne gimnazije, obrt. radničko društvo „Nada” i I. hrv. pjevačko društvo „Zora” pod barjaci, počastna satnija sa vojničkom glazbom, te množina občinstva. Provod je vodio velč. g. o. Roberto Dolinar, gvardijan našeg samostana, asistiran svećenici djevojčicama u bielini, počasnom stražom i bakljonošami. Za „nebo” išao je gradonačelnik g. Stancer, na čelu gr. Zastupstva i poglavarstva, kr. kot. predstojnik g. Holjac, kot. sudac g. pl. Mariašević i predstojnici svih ureda, kao i kapetan vatrog. društva g. Krapek s pobočnikom g. Ivom Benićem. Kod četirih postajah, gdje se bili podignuti liepi žrtvenici, izpalilo je vojničtvo puške, na što je glazba zasvirala kraljevku, dočim je

častnički sbor predvođen pukovnikom g. vitezom Mitrovićem, za vrijeme obhoda uz jednu satniju pod barjakom stajao na Jelačićevom trgu.

Izvor: Svjetlo br. 23, 1890.

– (Tjelovska slava) bila je i ove godine liepi dokaz bogoljubnosti našega gradjanstva, koga se je sva sila sakupila, da u procesiji ili u crkvi prisustvuje toj uznositoj svečanosti. U 8 sati zače misa u crkvi sv. Trojice, dočim je počastna satnija pukovnije bar. Ramberga sa glasbom i častničkim sborom stajala na Jelačićevom trgu, označujući važnije odsjeke svirkom i pucnjavom. U ½ 9 krene provod gradom, U procesiji vidjesmo razne zadruge sa zastavami, zatim mladež dječačkih i djevojačkili grads. učiona, školsku mladež iz Banije, djake realne gimnazije, dobrov. vatrogasno društvo, obrt. radničko društvo „Nadu“, I. hrvatsko pjevačko društvo „Zoru“ sve pod zastavami, a napokon svećenstvo okruženo počastnom stražom i svjetlonošami. Svetotajstvo nosio je uz sjajnu asistenciju velč. o. vikar Ivan Žibrat. Iza „neba“ išao je načelnik grada J. Stancer, kr. predstojnik Iz. Holjac, grad. zastupnici i predstojnici raznih ureda, a završivao je golemi broj ženskoga svieta. Oko 10 sati bijaše obhod dovršen.

Izvor: Svjetlo br. 23, 1893.

– Na tielovo ili brašančevo. Gospodine uredniče! Izvolite priobćiti ove redke pouke radi nekojim, koji su na tielovo pred velikom kavanom stavili pitanje uz priznanje, da neznaju, kako je ovaj blagdan postao. Medju prisutnimi bilo je rimo-katolika i pravoslavnih. Jedan pravoslavni trgovac reče, da nezna ništa o postanku, a neki drugi rimo-katolik reče o postanku nješto, ali ne pravo. Zvona zazvone, ja se digoh, rekav s Bogom i u misli odlučih, da ću postanak blagdana priobćiti u „Svjetlu“. – Tielovo slavi katolička crkva na uspomenu dana, kadno je naredjeno presveto oltarsko otajstvo, ili svetkovinu odičenoga tiela i krvi Isukrstove. u prilici kruha i vina. Ova svečanost morala bi se doduše slaviti na veliki četvrtak, kada je i sbilja ovo svetotajstvo naredjeno; no buduć da je onda crkva uciviljena dubokom žalosti radi gorke muke i smrti Isusove, s kojom se današnja vesela t, j. tjelovska svečanost nebi slagala, stoga je ona blagdan i njegovu osminu preniela na četvrtak za prvom nedjeljom po duhovih prepisav posebnu svečanost s najshodnijimi obredi i pobožnostmi. Kako je uveden ovaj blagdan? Povod tomu bijaše ovaj: Predstojnica nekoga samostana u Lutiku (grad u Nizozemskoj) imenom Julijana budući puna vjere, nakani presvetom oltarskom otajstvu osobitu čast izkazivati i za to odredi u svom sumostanu posebni dan sa svečanom službom božjom i molitvami. Ova pobožnost bogoljubnih duvna dopade se tadašnjemu lutičkomu biskupu Robertu u toliko, da je odmah sazvaio najodličnije svećenike svoje biskupije, te se s njimi dogovaraio, kako bi se ova zahvalna i dična pobožnost posvuda uvela. Pa buduć da većina za to bijaše, bude sbilja ova svečanost uvedena u lutičkoj biskupiji god. 1246. Potonji papa Urban IV. bio je nazočan kao pradjakon pri ovom viećanju i tako oduševljen za ovu svečanost, da ju je kasnije 1264. godine, pošto bi sam na papinski prestol zasio, za celo kršćanstvo naredio. Tko kani proučiti sve blagdane i evangjelja, kao i tumačenja evangjelja i blagdana preko ciele godine, neka si nabavi knjigu pod naslovom: „Život katoličke crkve ili Maleni Goffine“ za mladež kao i odrasle, iz njemačkoga preveo i izdao sbor duhovne mladeži zagrebačke. U Zagrebu brzatskom dr. Ljudnvida Gaja 1857. g.

Izvor: Svjetlo br. 21, 1894.

Domaće vesti.

– Tielovo. Uz sav sjaj, što ga možemo smoći, naš je grad i ove godine dostojno proslavio taj uzvišeni blagdan katoličke crkve. Ma da se je svaki čas činilo, da će kiša padati, ipak se je obavio obhod. Obhodu prisustvovali su cehovi, škole, društva, gradjanstvo, počastna satnija i vojnička glasba, a iza „neba" išli su predstavnici raznih ovdašnjih oblasti i ureda. Crkveni obred obavljao je velč. o. Ivan Žibrat, vikar ovdašnjega samostana uz asistenciju. Ulice bijahu pune svieta, a pohvaliti nam je, da su mnoge kuće bile okićene slikami, vienci i zastori. –

Izvor: Svjetlo br. 24, 1898.

Malu Tielovo u Dubovcu proslavljeno u nedjelju 17. o. mj veoma uznosito. Sila svieta sleglo po obronku oko župne crkve, obhodu prisustvovala je školska mladež, društva, počastna satnija, domobranska glasba, gradjanstvo, cehovi i veliki broj ženskog svieta.

Izvor: Svjetlo br. 25, 1900.